63ste Jaargang No. 5167 — DAGBLAD — Dinsdag 22 Juli 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad. Adres: Conscientiesteeg 27

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 78

H. M. de Koningin richt zich tot de verwanten

Cruls richt zich tot de soldaten

Sjahrir vliegt weg

Soekarno spreekt van „koloniale oorlog"

Zeven gevechtsterreinen

150 doden en gewonden

Voor de radio sprak President Soekarno over de aanvallen der Nederlanders te land, te lucht en op zee, en hij deed een beroep op de wereld om de veiligheidsraad van de Verenigde Landen ertoe te brengen deze zaak te aan behandelen. Na hem sprak Generaal Soedirman, welke verklaarde dat hij nog steeds hoopte op een vredige oplossing, maar hij beval het Indische nationale leger tot de tegenaanval over te gaan, telkens als het wordt aangevallen.

Hij zeide: „Wij doen een beroep op de wereld opdat men de volle betekenis inzie van de handelingen, die de Nederlanders nu stellen. Ik ben overtuigd dat het recht aan onze zijde is en wij zijn klaar om de zaak voor de verenigde landen te brengen, het instituut dat ingesteld is om de wereldvrede te verzekeren."

De radio van Djokjakarta riep om, dat de Nederlandse artillerie het vuur opende ten Zuiden van Bandoeng in West Java. Ook vertelde de radio dat twee racketvliegtuigen Tasik Malaya in West Java aanvielen. Andere Nederlandse vliegtuigen bestookten Soerakarta en de spoorwegen. Soekarno verklaarde dat de republiek te land, te zee en in de lucht is aangevallen. Hij deed een beroep op alle Indonesiërs van Atjeh in Sumatra tot Papoe in Nieuw Guinea, om op te komen voor de republiek als symbool van de Indonesische vrijheid. Batavia, (AP) 21.7).

Vijf minuten na de rede van President Soekarno verschenen vliegtuigen boven Djokja Karta. De president, die in zijn speech sprak van een „koloniale oorlog" stond kalm van de trappen van zijn paleis toe te zien.

Het volk rende naar de schuilkelders. Onofficiële berichten melden, dat de aanval op het vliegveld gericht was. Enkele personen werden ernstig gewond. „Dit is het begin van de strijd van Goliath" zeide Soekarno toen hij zijn paleis binnenging, nadat het alles veilig signaal gegeven werd. Er was een ministerraad van drie uur lang, waarbij ook de generaals aanwezig waren. In zijn speech had Soekarno de Nederlanders er van beschuldigd Linggadjati gebroken te hebben. De Indonesiërs zijn vredelievende en de meeste militaire incidenten zijn door de Nederlanders veroorzaakt.

Er was in Djokja Karta „blackout" na de aanval. Er wordt gemeld, dat 8 Nederlandse soldaten aan land kwamen bij Ketapang nabij Banjoewangi.

Ofschoon er een lichte militaire censuur is ingesteld, zijn de correspondenten toch in staat een gedetailleerd verslag te krijgen. Het leger nam het nieuwsbureau over van Antara. Er is geen censuur op politiek nieuws in de republikeinse kranten mogen doorgaan te verschijnen.

Het is zeer slecht weer en plassen en bergstromen beletten de activiteit. Het communiqué meldt alleen maar luchtactiviteit.

22 Juli AP.

Men verwacht van Sjahrir, dat hij een bezoek zal brengen aan Australië, Indië en Engeland. Hij verliet Java in een particulier vliegtuig van een Indisch fabrikant.

22 Juli.

Een bevoegde bron in Den Haag meldde, dat de regering maatregelen trof om de orde in Nederland te handhaven. Er werd een onderzoek ingesteld in de drukkerij van het blad de Waarheid, om de copie door te nemen. De uitgever Koejemans zal protest aantekenen.

De vakbond E.V.C. zal bijeen komen om te zien of er een proteststaking kan worden uitgeroepen. De vakbonden van de katholieke en protestantse arbeiders kwamen op tegen staking en vragen hun mensen om door te werken, dit is geen zaak van de vakbonden.

H.M. de Koningin zond een boodschap tot de familieleden en verwanten van hen die behoren tot het Nederlandse leger in Indië.

Ze gaf blijk van haar sympathie en sprak over deze dagen van grote angst voor hen, ze sprak de overtuiging uit dat het volk opnieuw als tijdens de oorlog blijk van kracht zou geven.

De commandant der troepen Cruls zeide in een boodschap tot de troepen: „Ik hoop dat ge het doel zult bereiken en in de kortst mogelijke tijd vrede en orde zult tot stand brengen.

Washington gaf melding het diep te betreuren dat de samenwerking op grond van vrijwilligheid moest worden afgewezen.

Een zegsman van het ministerie voor buitenlandse zaken in Den Haag, dat de Nederlandse regering dankbaar is voor de hulp, die Amerika en Engeland geboden hebben, en de regering heeft goed nota genomen van de verklaring van Engeland, dat het bereid is diensten te bewijzen. Het zal natuurlijk van het verloop afhangen of men een beroep zal doen op Engeland en Amerika.

Uit Java wordt gemeld, dat de Nederlanders de voornaamste luchtlijnen in handen hebben en op de kust van Oost Java vier punten bezet houden, die werden genomen na landingen op grote schaal.

Soekarno verklaarde, dat Sjahrir het land heeft verlaten om een zaak van de republiek te gaan bepleiten.

Stanley Swinton de A.P.-correspondent in Batavia meldt nog, dat de aanvallen Zondag begonnen en door de republikeinen koloniale oorlog genoemd worden, doch door de Nederlanders politie-activiteit genoemd worden. Hij vertelt nog, dat de landing op de kust van Java in het Oosten geschiedde, het bruggehoofd is daar 45 mijl tussen de plaatsen Probolingo en Sitoebondo. Uit Sumatra meldt men, dat de activiteit begon in de steden Medan, Padang en Palembang.

Uit de nieuws bulletins van beide zijden op Java valt op te maken dat er op zeven punten activiteit. De bedoeling is de republiek naar bepaalde delen terug te drijven, om dan de uiteindelijke schoonmaak te houden.

Er zijn in Java drie operaties, één vanuit Buitenzorg, één vanuit Semarang, en vanuit de plaatsen in het Oosten waar men een landing uitvoerde. Deze laatste operatie heeft natuurlijk tot doel om te beletten dat men naar Bali gaat uitwijken.

Het bulletin van de Nederlandse troepen geeft aardrijkskundige omschrijvingen en vertelt dat de doelen die men de eerste 24 uur wilde bereiken inderdaad bereikt zijn, en op vele punten kwamen de troepen zelfs verder. Er wordt gemeld dat er 150 doden en gewonden zijn.

Het volk blijft kalm en gaat met het werk door.

Op s'echts weinig plaatsen wordt er melding gemaakt van verwoestingen.

Aneta 21 Juli:

Met een Amerikaans oorlogsvliegtuig bombardeerde een Hollandse vlieger verleden Maandag de vliegvelden van Java en Sumatra. De Nederlandse autoriteiten te Batavia kwamen vlug in actie om de mogelijke vijfde colonne te onderdrukken. De troepen omsingelen de republikeinse gebieden, zoekende naar wapens. Vliegers melden gevechtsactiviteiten op grond op kleine schaal. Een communiqué meldt dat gedurende een botsing nabij Kandis te Sumatra op verleden Zondag, de republikeinse burgemeester van Padang gedood werd.

In een radio-rede te Djokjakarta verklaarde Soekarno dat de Nederlandse verrichtingen een aanval zijn op onze gerechtigde vrijheid, en het te betreuren is daar dit gedaan wordt uit machtsvertoon. Hij deed een beroep op alle naties die sympathie hebben voor Indië om deze zaak voor de veiligheidsraad te brengen.

In een andere toespraak voor de radio riep Soedirman het Indonesische volk op om te strijden voor haar vrijheid tot de laatste druppel bloed.

Dr. Van Mook zeide voor de radio dat de militaire actie van Nederland niet tegen het Indische volk, noch tegen de Indonesische aspiranten naar vrijheid, bedoeld is, doch tegen hen die macht uitoefenen en die groepen die de wettelijke vrijheid in de weg staan.

Amsterdam 21 Juli A.N.P.:

In een radio-rede van 20 Juli verklaarde minister Beel dat de Nederlandse regering Dr. Van Mook machtigde om de Nederlandse troepen te zijner beschikking te gebruiken in politionele actie, omdat de republiek blijkbaar onmachtig is het voortduren en uitbreiden van de vijandelijkheden hunner zijds te stoppen.

Minister Beel verklaarde verder:

„De Nederlandse regering is de republiek, voor zover het mogelijk was, tegemoet gekomen en begrijpt volledig het gezond nationalistische streven in Indonesië, doch kan niet toestaan dat de overeenkomst van Linggadjati dagelijks wordt geschonden.

Zodra een republikeinse leiding bereid en in staat is tot samenwerking volgens de overeenkomst van Linggadjati, dan staat de kans voor Indië open een gelijkberechtigde plaats met de andere staten in te nemen in de kring van de Verenigde Staten van Indonesië."

Reuter meldt dat de Nederlandse troepen op 20 Juli te 23 uur Java tijd, zijn begonnen met het treffen van voorbereidende maatregelen zoals het innemen van de republikeinse openbare werken en gebouwen te Batavia.

De republikeinse autoriteiten bevolen de employé's om geen weerstand te bieden, doch wel te beginnen met een „non-samenwerking-campagne".

Op een persconferentie te Batavia verklaarde van Mook gelijktijdig dat Minister Beel een radiorede hield, dat de omstandigheden gezien kunnen worden als ondragelijk. Hij vertelde verder dat de republiek zich nooit wettelijk gehouden heeft aan het verdrag van 14 October. Er zouden geen maatregelen genomen worden tegen de republikeinse pers en ambtenaren, indien zij rustig bleven.

Aangaande het bericht volgens welk Indië en de Arabische landen de zaak voor de veiligheidsraad zouden voorleggen, zeide van Mook geen idee te hebben van wat de Nederlandse regering in dat geval zal doen.

Een verklaring van Beel

In de verklaring die premier Beel aflegde gaf hij ondermeer een overzicht van de geschiedenis der onderhandelingen en zeide, dat sindsdien bleek hoe zeer de republiek vasthoudt aan de grondgedachten welk in strijd zijn met de uitdrukkelijke bepalingen van de overeenkomst, die de republiek vrijwillig heeft aangegaan. In biezonder spreekt wel het feit, dat de republiek vasthoudt aan de miskenning van de Nederlandse souvereiniteit en verbiedt de handhaving van de veiligheid door geheel Nederlands Indië en een souvereiniteit voor zich zelf opeist die de republiek noch nog in de overgangstijd noch daarna toekomt.

Nederland is het bestand nagekomen. De republiek echter legde pas een verklaring af na maanden, waarbij men gedeeltelijk terugkwam, op wat men beloofd had. Zij is nimmer opgehouden daden te stellen die lijnrecht in strijd zijn met het verdrag van Linggadjati en de republiek ontkent dit ook niet.

De minister gaf enkele biezonderheden. Linggadjati moest een tijdperk inluiden van eerlijke samenwerking. Niettemin is het aantal schendingen sinds de ondertekening de duizend gepasseerd. Bij ons bezoek hebben wij de toestand in ogenschouw genomen en zijn diep onder de indruk gekomen. Er werd van de soldaten een bovenmenselijk geduld gevraagd. Zeker er zijn ook van onze kant schendingen van het bestand gepleegd. De republiek sprak van enkele tientallen. Ieder geval werd onderzocht en het rapport werd aan de republiek gezonden. De republiek zond ons nooit enig rapport. Nederland leefde het verdrag na, vanaf het eerste ogenblik en stelde bovendien voor de troepen terug te trekken mits zij door een deugdelijke organisatie vervangen worden.

De regering kan getuigen dat ze geduld heeft getracht tot het uiterste omdat zij de overtuiging koestert en nog koestert dat zeer velen binnen en buiten de republiek in samenwerking mede willen opbouwen.

Er waren in de republiek bepaalde groepen, die helaas zo machtig gebleken, dat zij voorstanders van eerlijke constructieve politiek tot heengaan dwongen en het onmogelijk maakten dat hun voorstellen werden aangenomen. Landgenoten, er komt een punt waarop de wanmogelijkheid ophoudt. Het is de Nederlandse regering duidelijk, dat het bestand van October en de overeenkomst van Maart door de republiek en haar organen zodanig wordt overtreden dat de Nederlandse regering geen goede wil meer aanwezig kan achten en dus haar vrijheid tot handelen zoals staat uitgestippeld in de overeenkomst van Linggadjati moet hernemen.

De Nederlandse regering deed het en machtigde de landvoogd de troepen te gebruiken als politiemacht om dat te verwezenlijken waartoe de republiek zelf onmachtig blijkt. De Nederlandse regering is de republiek zoveel mogelijk tegemoet gekomen en heeft volledig begrip getoond voor het gezonde nationale streven, dat zich in Indonesië openbaart. De regering blijft vast houden aan de beginselen van Linggadjati, waarvan zij de juistheid blijft erkennen en de toepassing blijft versterken. Tegenover de republiek behoudt zij de volle kracht zodra de leiders van de republiek daadwerkelijk bereid zijn en bij macht te blijven deze beginselen door te voeren. Een gelijkberechtigde plaats staat open voor de republiek gelijk voor de andere delen van de verenigde staten van Indonesië.

(Speciaal telegram voor de heer Simon Koster, Directeur Aneta, tijdelijk verblijvend op Curaçao.)

het nieuws van vandaag

De berichten uit Indië blijven binnenstromen. Soekarno sprak van koloniale oorlog. Sjahrir verdween, om de zaak van de republiek te gaan bepleiten. De Nederlandse regering gaf een memorandum uit, wat natuurlijk weergeeft, wat gisteren reeds geschreven werd, de toestand is onthoudbaar geworden bij deze republiek. Duidelijk wordt nu gezegd, dat men met deze mensen niet langer kan onderhandelen, deze groepen geeft anderen geen kans om hun redelijke eisen te stellen.

Openlijk wordt toegegeven, dat men zelf ook wel eens het bestand heeft verbroken doch dan daarover altijd rapport zond aan de republiek, wijst de minister er op, dat de republiek bliek duizend maal het bestand verbrak.

Sinds October leefde men onder dit bestand, en in Maart op de 25ste kwam het verdrag van Linggadjati tot stand, op welke principen de regering bereid blijft met een republiek, die na wil komen en na kan komen, wat men belooft opnieuw een verbond aan te gaan.

H. M. de Koningin heeft fijn gevoeld, dat er smart in Nederland moet zijn bij de familie van 120.000 soldaten.

Ze wil een troostende Moeder zijn.

De commandant Cruls hoopt aldus in zijn oproep tot de troepen, dat het vlug en snel zal gaan.

Op zeven punten vecht men. Er vielen de eerste dag 150 doden en gewonden.

We grepen naar de buitenlandse pers. We zagen in de kranten van Venezuela, dat er 200 leiders van de republiek gevangen zouden zijn genomen en 91 gebouwen bezet zouden zijn. Dat zal wel U.P. nieuws zijn, denken we. In de koppen staat, hoe men in Engeland het uitbreken van de vijandelijkheden betreurt, niet staat er het aanbod tot hulp.

In Nederland was geen bijzonder reactie, ook niet van de oppositie, zelfs niet op de beurs.

Mocht het waar zijn, dat in een korte tijd de orde hersteld zou kunnen worden en we zouden kunnen zeggen het is nu rustig op Java, dat zal met een nieuwe regering op de basis van Linggadjati getracht worden een werkelijke macht met gezag en goede wil op te bouwen.

Het wereld nieuws meldt vliegongelukken, visites van Señora Peron aan Lissabon en Parijs, doch weinig nieuws.

Er is vandaag in Lake Success wat zenuwachtigheid, want men is bang dat de Russen met een veto zullen loskomen, om die voorstellen van de Amerikanen tot het oprichten van een semipermanente wacht in Noord Griekenland van een veto te voorzien.

Overigens lopen alle berichten over Java.

We vestigen er nogmaals de aandacht op van de lezers, dat we het nieuws geven naar de verschillende nieuwsagentschappen.

Wat de Bisschop van Batavia zeide

Het is heden het Pinksterfeest! 't Is heden de dag, waarop de H. Geest neerdaalde over de Apostelen; de dag, waarop die Geest Gods, die een Geest is van licht en kracht, hen herinnerde aan de opdracht hun door Christus gegeven: „Gaat en onderwijst alle volkeren!"; de dag, waarop de H. Geest hen vervulde met de moed en met dat bovenaardse uithoudingsvermogen, waarmede zij gegaan zijn tot aan de uiteinden der toenmaals bekende wereld, om overal ter aarde onderwijs te geven in de leer van Christus. Op zulk een dag wil ik gaarne enige ogenblikken spreken tot mijne landgenoten, meer bizonder tot mijne katholieke landgoten, over de Missiën in Nederlands Oost-Indië, of zoals men thans zegt in Indonesië.

Maar vraagt mij geen „visie op de toestand", zoals men dat noemt, en waarmede men dan bedoelt zoiets als een „voorspelling!" De toekomst is in Gods Hand. Wij willen alleen een paar aspecten van de toestand in het licht stellen, een paar feiten vermelden en daaraan een verzoek verbinden en een bede.

Hoe staat het met de Missie tegenwoordig in Indonesië?

Een zeker feit is: voor iedereen onbevangen Indonesiër is het duidelijk geworden: de Kerk is supranationaal. De Kerk gaat niet op in politieke stromingen; zij wordt niet gevangen in nationale strevingen: zij staat boven dat alles; zij staat zelfs boven oorlogen.

De Indonesiër heeft met zijn eigen ogen gezien, dat in 1942 bij de komst van de Japanners, komst die hare verschrikkingen vooruitwierp, de Missionarissen, Priesters, Broeders en Zusters op hun post zijn gebleven, overal waar zij niet door noodzaak tot het tegendeel werden gedwongen. En toen in September 1943 alle Priesters werden geïnterneerd, zag hij hoe de Javaanse Broeders, en de Zusters van Javaanse, Indo-Europese of Duitse nationaliteit, rustig haar godsdienstig-caritatieven plicht doorzetten. Op Java alleen hebben meer dan honderd Duitse Zusters zich aldus onderscheiden.

De Indonesiërs zagen hetzelfde andermaal tijdens de opstand in de Minahassa: terwijl iedereen vluchtte, bleven de Pastoors, Broeders en Zusters. Zij zien het thans in republikeins gebied: te Malang, Djember, Probolinggo, te Madioen en Kediri, te Djokja en Moentilan zien zij Nederlandse Priesters aan het werk. Op al die plaatsen, en op enkele andere nog, zoals Rangkasbetoeng en Koetoardjo gaan de Zusters rustig door met haar arbeid.

De Kerk kent geen rassenverschil! Had de Indonesiër dat trouwens niet reeds gezien vóór de oorlog, toen een uit hun midden de volle verheven tot de bisschoppelijke waardigheid? En waren ook tientallen Nederlandse Missionarissen toen niet blijmoedig onderworpen aan zijn bestuur?

De Indonesiër kent dus de Kerk als enkel begaand zijn eigen heil; en het is zeker, dat als nauw zijn gevolg daarvan velen, ook juist onder de meer ontwikkelden en onder de leidende figuren, persoonlijk welwillend tegenover de Kerk staan.

Doch hiernaast staan vele onzekerheden. En dan moeten wij beginnen, met Indonesië niet te zien als één homogeen land en volk: het is veel meer, — en wie dit beeld vasthoudt, zal daardoor alleen ook op ander gebied velerlei verschijnselen veel beter begrijpen — Indonesië is veel meer een „museum" van volkeren van godsdiensten, van beschavingen, van maatschappelijke verhoudingen. Daardoor is het succes, waarmede de Missie in haar 16 verschillende Kerkressorten werkzaam is, zeer uiteenlopend, al naargelang de tegenstanden die zij ontmoet of de gunstige gezindheid waarop zij kan voortbouwen. Voegt daar nú nog bij de onzekerheid en mogelijkerwijze verscheidenheid van de politieke ontwikkeling der verschillende gebieden in de eerstvolgende jaren. Wat zal bijvoorbeeld de houding zijn van de Staat of Staten t.o.v. het particuliere onderwijs? Hoe groot wordt de invloed van het communisme en van andere kerk-vijandige stromingen? Welke rol zal de Islam spelen op politiek en godsdienstig terrein?

Zo kan dus het lot van de Missie in de naaste toekomst zeer uiteenlopend zijn in de zestien verschillende Kerkressorten.

Doch ook hier is reeds zeker, dat er, behalve de vermelde welwillende gezindheid van den onbevangen Indonesiër, zich langzaamaan meerdere steunpunten beginnen af te tekenen, waarop, al naargelang de verschillende ressorten, de Missie zal kunnen doorbouwen.

En zo kom ik dan tot mijn laatste en voornaamste punt: zo kom ik tot mijne.

Pinkstergedachte voor Katholiek Nederland.

Wij zien hier in de haven van Batavia hoe Nederland als een stroom van zijn beste zonen en dochters hierheen zendt: duizenden, die voor economische arbeid, die tot zekerstelling van orde en veiligheid, die voor maatschappelijk en menslievend werk binnenstromen. Katholiek Nederland is er een mooier doel denkbaar dan naar Indië te komen om aan tienmillioenen-tallen van mensenzielen aan te bieden het heil door Christus gebracht, om daar te beoefenen de werken van Christelijke naastenliefde? Dat doen Uw zonen en dochters, die als Missionaris of als Missiezusters hierheen komen.

Op U ook, Katholiek Nederland, en op U alleen is Indonesië voor zijne missionering aangewezen. Het Missiejaarboek van 1942 somt op 14 Orden en Congregaties van Priesters-Missionarissen, 9 Congregaties van Broeders-Missionarissen, en 38 Congregaties van Missiezusters. Welnu, behalve 2 Javaanse Broeders- en 1 Javaanse Zusters-congregaties, zijn deze 61 missie-genootschappen alle van Nederlandse stam, die hunne recruterings- en opleidingshuizen hebben in Nederland. Het buitenland stuurt gene Missionarissen naar Indonesië. Indonesië moet voor zijne evangelisering uitsluitend op Nederland terugvallen. Katholiek Nederland begrijpt ge, hoe dus de missieplicht van de H. Kerk t.o.v. Indonesië zich concentreert op U? Christus is ook voor Indonesië gestorven: maar niemand brengt aan Indonesië de vrucht van Zijn leer en zoendood, tenzij Uwe zonen en dochters het doen!

Ons verzoek en bede is dan:

Katholiek Nederland, aanvaard als Uw plicht te zorgen voor de missionering van geheel Indonesië! Een mens, man of vrouw, kan door Gods genade gedreven, een

hoge godsdienstige taak op zich nemen: maar ook een volk kan dat doen en zo zichzelf en zijne kinderen heiligen. Katholiek Nederland, is voor U niet zulk ene taak de missionering van Indonesië?

Praktisch zal de uitvoering daarvan hierop neerkomen: laat heel het volk zich stellen achter de 58 Nederlandse Orden en Congregaties, die Missies hebben in Indonesië: indien uwe zonen of dochters, gedreven door een eerlijke roeping, willen intreden in een van hun huizen, om opgeleid te worden voor de Missies, weerhoudt Uwe kinderen dan niet. Laat heel het volk en alle parochieën zich stellen achter de missie-actie, zoals die gevoerd wordt door de Priestermissiebond en door de Pauselijke en particuliere missiegenootschappen.

Voor de Orden en Congregaties moet het wachtwoord zijn: blijft in nauw contact met die Kerkvoogden in Indonesië, in wier dienst gij U hebt gesteld; zij zijn het, die hiërarchisch bevoegd zijn, om U inlichtingen en eventuele marsorders te geven.

Het is heden Pinksteren en wij allen bidden, ook op de dag van heden in het Credo van de H. Mis: „Ik geloof in den H. Geest, die de Heer is en die leven geeft." De kracht en het inwendige leven dat deze Heer gaf aan de Apostelen, dreef hen voort om het Evangelie van Christus te prediken tot aan de uiteinden der aarde: moge Zijne inwendige genade het Katholieke Nederlandse volk in staat stellen om ons H. Geloof te brengen aan Indonesië.

Ik heb gezegd. —

† P. Willekens, S.J.
Ap. Vic. v. Batavia.

ONS KONINKRIJK

WIE DE KINDEREN HEEFT, HEEFT DE TOEKOMST.

Deze slagzin behoeft geen nadere uitleg; hij spreekt voor zichzelf. Wij hebben deze woorden echter in de jaren die achter ons liggen, schromelijk zien misbruiken. Heersers die verder vooruit keken dan de dag van morgen, hebben de waarde van deze zin aangewend ter bevestiging van hun eigen denkbeelden en dynastie, daarbij de jeugd van hun land opzettelijk isolerend, om haar des te gemakkelijker toegankelijk te maken voor een ideologie die slechts de geestelijke vernietiging van die jeugd kon betekenen.

Daarom is het van het allergrootste belang de blik van de jeugd te verruimen, er zorg voor te dragen, dat kinderen verder leren zien dan tot aan de enge grenzen van hun stad en hun land.

Een der meest doeltreffende middelen daartoe is het in contact brengen van de kinderen van verschillende naties. Waar persoonlijke uitwisseling op grote schaal zeer moeilijk, zo niet onmogelijk is, rest het middel der correspondentie. PCJ, Radio-Nederland-Wereldomroep te Hilversum heeft in November 1946 een correspondentieclub in het leven geroepen, die, onder het motto „Iedereen schrijft mee met de club van PCJ", zich ten doel gesteld heeft een vaste band te leggen tussen alle Nederlandse kinderen over de gehele wereld, en deze Nederlandse kinderen in contact te brengen met jeugdige bewoners van andere landen. Ieder kind, onverschillig welke taal het spreekt en in welke talen het wil corresponderen, kan aan deze club deelnemen.

Deelname aan deze club brengt geen kosten met zich mee. Zij behoeven slechts een briefje te schrijven aan PCJ-correspondentieclub, Postbus 137, Hilversum. — Holland, met een verzoek mee te mogen doen en met opgave in welke taal zij wensen te schrijven. De club zal dan bemiddeling verlenen bij het zoeken naar een adres in het land, de taal waarvan opgegeven is. De aandacht van de ouders wordt er op gevestigd dat zij, door hun kinderen in de gelegenheid te stellen aan deze wereld-correspondentie deel te nemen, een steentje bijdragen tot het verzekeren van een beter begrip een betere onderlinge verhouding van de volkeren der aarde.

Schrijf daarom allen mee met de club van PCJ.

CONTACT MET PERS EN RADIO.

De heer Welter over het communisme.

„Met het doel, dat deel van de Nederlandse Pers, dat ontvankelijk is gebleken voor de actie tot het behoud van de Rijkseenheid te overtuigen van de noodzaak van slagen van de Nationale Petitie, heeft het Nationaal Comité Handhaving Rijkseenheid in Den Haag een persconferentie gehouden.

Uiteraard werd de organisatie van het Petitionnement nader uiteengezet, doch daarnaast gaven de heren Gerbrandy en Welter — o.m. naar aanleiding van gestelde vragen — enige interessante uiteenzettingen met betrekking tot de huidige situatie.

Zo betoogde Prof. Gerbrandy, dat vooral moet doordringen het besef van mede-verantwoordelijkheid van het gehele volk. De huidige situatie nl. is wel deels ontstaan als gevolg van de oorlog, doch voor een belangrijk deel ook veroorzaakt door de politiek van de cabinetten Schermerhorn en Beel, die niet anders dan achter Van Mook hebben aangelopen.

Het huidige cabinet nu is tot stand gekomen op grond van de uitslag van vrije verkiezingen. Uiteindelijk dragen dan ook de kiezers mede verantwoordelijkheid voor wat het cabinet doet. Niets mag worden nagelaten, wat de politiek van dit cabinet kan veranderen.

De politiek moet worden gelegd in handen van mensen, die allereerst het waarachtig welzijn van de Volken in Indië nastreven zonder aan de eer van het Koninkrijk en van de Nederlandse vlag te kort te doen.

De steun van Pers en Radio is nodig om elke Nederlander zijn verantwoordelijkheid in deze te doen verstaan.

De eer en de toekomst van het gehele Rijk en van de dynastie staan op het spel. Prof. Gerbrandy deed dan ook een dringend beroep op Pers en Radio om die steun.

Ook wees hij er op, dat de Pers veel ten goede kan veranderen aan de verschrikkelijke voorlichting van regeringszijde in binnen- en buitenland.

De heer Welter kwam op tegen de qualificatie „reactie" die men in het andere kamp op de tegenstanders van het huidige regeringsbeleid toepast.

Vasthouden aan de Rijkseenheid, wil nog niet zeggen: vasthouden aan oude constructies. De Rijkseenheid kan allerlei constructies vertonen met volledige verwezenlijking van nationalistische aspiraties. Zelfs met de elementen van Linggadjati is mogelijk een reële Rijkseenheid (federatief) onder een reëel gezag van de Kroon.

Van Mook schept staten die in de overeenkomst van Linggadjati niet worden genoemd. De volken zelf dienen zich over het vormen van staten uit te spreken. De volken van Java, Sumatra en Madoera kunnen zich niet uitspreken vanwege de daar heersende fascistische terreur.

Wij zijn evenwel nog aan wat anders gebonden dan aan Linggadjati en wel aan de eer van trouw op de grondwet.

Het gaat er nu om, twee dingen met elkaar te verzoenen die met elkaar in tegenspraak zijn. Het maakt verschil welke mensen dit moeten doen.

Nadrukkelijk betoogde de heer Welter, dat wij begoocheld zijn. Van de republiek is het onaannemelijk, dat ze ooit enig werkelijk gezag op Java zou kunnen uitoefenen.

Onze soldaten zijn thans de beste voorlichters over wat zich in Indië afspeelt. Met medewerking van de regering, had reeds lang de Pers zelf deze taak kunnen volvoeren.

Ten aanzien van het communisme zeide de heer Welter, dat het gevaar hiervan reëel is. Wij moeten daarvoor niet buigen, wij moeten de strijd aanbinden. Als wij bukken zijn wij zeker verloren, wij moeten ons dus verzetten.

Onze regering had tijdig de Verenigde Staten van Amerika moeten inlichten, dat wij ook wat de republiek betreft tegen het communisme strijden. Als deze republiek ten onder gaat, komt er een communistische republiek voor in de plaats. Daarom moeten wij ook hier de strijd niet ontwijken. De heer Welter zeide ervan overtuigd te zijn, dat wij die strijd zullen winnen. Wij moeten moedig doorzetten. Zetten wij niet door, dan zijn wij met zekerheid verloren.

Dat er een gewapend optreden op grote schaal zou moeten plaats vinden, ontkende de heer Welter ten stelligste en de gebeurtenissen in Buitenzorg stellen hem in het gelijk. De bevolking is dankbaar als wij rust en orde herstellen. Het gaat slechts om het opruimen van een aantal benden.

Moge dit persoonlijk contact met de vertegenwoordigers van de Nederlandse pers veel nut afwerpen".

„Het laatste Nieuws uit Indië"

K.S.C. WINT VAN EL DEPORTIVO.

In het blad „Amigoe di Curaçao" van Vrijdag 18 Juni j.l., komt een flink artikel over de wedstrijd tussen het K.S.C.-team en de dorpsvereniging El Deportivo, gespeeld op Zaterdag 12 Juli, welke wedstrijd gewonnen werd door het K.S.C.-team met 6—0.

Zeer ten onrechte spreekt men in het artikel over het „Surinaamse elftal van Suffisant" en wel versterkt met stadsspelers. Het dorpselftal komt nooit met stadsspelers uit. Wel mag een dorpsvereniging met een beperkt aantal niet-dorpsbewoners uitkomen, hetgeen met de onderhavige wedstrijd inderdaad het geval was.

Het elftal van K.S.C. vertrekt in Augustus naar Suriname voor het spelen van enkele wedstrijden, naar wij menen, tegen de Katholieke Voetbalbond van Suriname. Wij wensen de K.S.C.-ers een prettige tijd toe.

(De Stem).

LAWN TENNIS KAMPIOENSWEDSTRIJDEN

Ned. Ant. Lawn Tennis Bond 1947.

Uitslagen.

Oscar Salas slaat F. R. Povel 7—5, 6—4, 6—3.

G. Philips slaat Tollid 6—0, 6—2, 6—0.

L. Th. Tjin A Djie wint van C. Boom bij default.

N. M. Chumaceiro slaat M. Martinez 6—1, 6—3, 6—3.

N. M. Chumaceiro slaat E. A. Pietersz 2—6, 6—2, 6—2, 6—1.

I. A. Regales slaat P. A. Jesurun 9—7, 7—5, 6—3.

Oscar Salas slaat Hr. Heldring 3—6, 6—2, 6—4, 5—7, 6—4.

L. Th. Tjin A Djie slaat G. Philips 6—3, 6—2, 6—0.

Mevr. R. Wenink slaat Mevr. G. L. Scheffer 6—0, 6—3.

Komende wedstrijden.

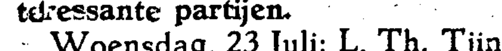
Heren halve eindstrijden. CBLO banen om 16 uur. Twee zeer interessante partijen.

Woensdag, 23 Juli: L. Th. Tjin A Djie tegen Oscar Salas.

Donderdag, 24 Juli: N. M. Chumaceiro tegen I. A.-Regales.

Zaterdag, 26 Juli op Asiento banen: Dames eindstrijd.

Zondag, 27 Juli op C.B.L.O. banen: Heren eindstrijd.

POLITIEBERICHTEN.

Had een lichte aanrijding plaats op de Nassaustraat tussen bestelauto A-2427 en truck 2178-A. Doordat truck 2427-A te ver moest uitwijken voor een paar kinderen die de weg overstaken, raakte met het linker voorspatbord de openstaande deur van de bestelauto. Schade zal onderling worden geregeld.

Werd door een patrouille geconstateerd dat op het kruispunt weg naar Sta. Cruz en de nieuwe weg naar St. Nicolaas een verkeerspaal omver was gereden. Ter plaatse werden enige aanwijzingen aangetroffen vermoedelijk afkomstig van de auto genummerd A-670.

Verzocht Dr. F. politiehulp aangezien een zeeman die onder dranksinvloed verkeerde, de deur van zijn kantoor trachtte te forceren. Bij aankomst van de politie was de zeeman echter verdwenen.

Werd er assistentie verzocht in de Zeewijk bij een vrouwspersoon genaamd A.M., alwaar een zeeman met wie zij voorheen geleefd had, bedreigd en de orde verstoorde. Toen de politie ter plaatse kwam was de zeeman verdwenen.

Werd er assistentie gevraagd door M. Ph. wonende aan de Weg naar Fontein aangezien haar buren haar het leven aldaar ondraaglijk maakten. Bij aankomst van de politie bleek dat het een vrouwen-burentwist was van zeer oude datum. Door de politie is hen aangezegd om zich voortaan rustig te gedragen.

Constateerde de politie dat er een vechtpartij plaats had nabij het hotel Hija del Dia tussen twee manspersonen. De vechtenden zijn door de patrouille van elkander gescheiden. Zij zijn genaamd: F.M.L. en L.V.

Werd er telefonisch aan de Politiewacht medegedeeld dat er een aanrijding had plaats gehad tussen een auto en een rijwiel in de St. Maartenstraat. Bij onderzoek bleek dat de auto met de hand was voortgeduwd en daarbij een rijwiel hetwelk tegen een perceel geplaatst was, had aangereden. Aangezien de schade aan het rijwiel zeer gering was, is de zaak onder geregeld.

Verzocht de beheerder van de U.S.S. Club politie-assistentie voor een grote vechtpartij in de Club. Toen de politie ter plaatse toog, was de vechtpartij reeds afgelopen, doch een der vechtersbazen was nog aanwezig. Hij werd ter voorkoming van verdere wanordelijkhaden en ter bevordering van de rust in de omgeving uit de Club verwijderd en ter ontnuchtering in arrest gesteld.

Reeds een personen-auto 1631-A, bestuurd door J.H.S. te Pos Chiquito tegen een paal van het hoogspanningsnet, waardoor de paal bij de grond afbrak en het net werd verstoord. De auto kwam zwaar beschadigd in de cunucu tot stilstand. De oorzaak van het ongeluk is vermoedelijk te wijten aan de veel te grote snelheid van de auto en doordat de bestuurder te ver naar links moest uithalen om een aanrijding te voorkomen met een andere voor hem rijdende auto, welke plotseling stopte.

Door de politie werd een zeeman gearresteerd, die bij S. het wasgoed van de drooglijn stal. Hij werd voor onderzoek ingesloten.

Werd medegedeeld dat nabij de Lucky Strike Bar te Savaneta een aanrijding had plaats gevonden tussen twee motorrijtuigen, een personen-auto A-190 en een caricca A-334, respectievelijk bestuurd door J.H.G. en F.H.W.H. Beide motorrijtuigen werden zwaar beschadigd. P.V. wordt opgemaakt.

Werd bekeurd: 11 personen terzake openbare dronkenschap; 1 persoon voor het openhouden van een winkel voor het publiek na sluitingstijd; 1 persoon voor he belediging van een ambtenaar gedurende de rechtmatige uitoefening zijner bediening; 2 personen voor het gooien met harde voorwerpen op de openbare weg; 3 personen voor het rijden zonder rijbewijs; 1 bestuurder voor het rijden in verboden richting; 1 bestuurder voor het onder drankinvloed een motorrijtuig besturen; 2 bestuurders voor het met een vierwielig motorrijtuig op zodanige wijze rijden dat de veiligheid van het verkeer in gevaar werd gebracht; 8 bestuurders voor overschrijding maximum snelheid; 2 bestuurders voor het parkeren van verboden zijde; 19 bestuurders terzake overtreding van de motorrijtuig Rijwiel en motorbootbelasting Verordening; 1 bestuurder voor het zonder noodzaak stilstaan naar een ander vervoermiddel; 1 persoon voor het wateren op de openbare weg.

Voorts werden een 14-tal honden doodgeschoten, welke òf door aanhoudend gejank en gehuil de nachtrust verstoorden, òf schade aanrichten onder het vee.

Nieuws van overal

MEVROUW PERON.

Mevrouw Peron vertrok uit Lissabon. Uitgeleide gedaan door den Argentijnse gezant Pinto de Lemos en echtgenote, die aan haar gevolg was toegevoegd bij haar bezoek aan Portugal. Op het vliegveld juichten 200 personen haar toe, terwijl de chef de protocol van president Carmona, Nuno Brion, haar bloemen aanbood namens de president en zijn echtgenote. De regering van Portugal schonk aan Mevrouw Peron een zilveren thee-stel in de stijl van Don Juan de vijfde; waaruit zij thee heeft gedronken in het koninklijke paleis. De Franse secretaris kwam haar „bon voyage" wensen, nadat zij eerst in de kerk van de H. Dominicus de H. Mis had bijgewoond.

Voordat zij naar het vliegveld ging bad de priester tijdens de H. Mis voor een gelukkige reis. Aan Pinto en zijn echtgenote overhandigde mevrouw Peron een gouden met diamanten afgezette horloge. Umberto, de koning van Italië, kreeg een foto van haar met haar handtekening. Zij bood dit aan aan generaal Graziani, die haar vaarwel kwam zeggen. Zij was in het lichtblauw gekleed en had een strooheod op. Zij droeg een diamanten-broche.

De Spaanse gezant Nicolaas bracht haar naar het vliegtuig en zij gaf hem speciale groeten mee voor Franco. Zij toonde veel belangstelling voor het werk van de arbeiders.

In een boodschap aan de pers, door haar broer uitgegeven, zegt zij: „Ik vond het een magnifiek land en ik bedank het volk en de regering". Zij voegt eraan toe, dat zij van plan is voor 5 dagen een officieel bezoek te brengen aan Parijs, waarna zij enige weken rust hoopt te nemen in Cannes, Monte Carlo en Beiaritz. Vanuit Frankrijk zal zij naar Brazilië vertrekken. In Parijs werd zij welkom geheten door Bidault. Hier zijn verschillende recepties uitgeschreven terwijl zij het ontbijt zal gebruiken bij Mevrouw Auriol. Later op de dag zal zij de Notre Dame bezoeken en zal er een diner zijn ten huize van den gezant. Morgen zal zij het Louvre bezoeken en des avonds is er officieel diner bijwonen waarbij mevrouw Bidault de gastvrouwe zal zijn. Later op de middag zal zij Versailles bezoeken en des avonds is er een diner in het kasteel Rambouillet (Parijs, Lissabon, (AP) 21.7).

TRUMAN.

Er is uitstel gekomen in het overhandigen van een economisch rapport door Truman. Hij zou dit het congres gaan aanbieden, maar men denkt dat er nog gewacht zal worden totdat de senaat bijeen is (Washington, (AP) 21.7).

PALESTINA QUAESTIE.

Uit de regeringskringen in Londen vernemen wij dat op het vluchtelingenschip Israëlieten zonder pas werden aangetroffen. Het schip zal naar Frankrijk worden teruggezonden. De mensen zullen in kampen worden opgesloten (Londen, (AP) 21.7).

VLIEGONGELUK.

Een militair transportvliegtuig van Argentinië viel neer bij de militaire basis El Palomar. Er zijn 36 personen gedood. Er zou een luchtdemonstratie plaats hebben waaraan 200 vliegtuigen moesten deelnemen. Deze demonstratie was bedoeld als een uitgestelde feestviering voor de onafhankelijkheidsdag. Het vliegtuig viel neer bij de militaire academie en een aantal personen werd getroffen. Een ooggetuige zeide: „Het ging alles zo vlug dat ik me niet meer kan herinneren of de personen in het vliegtuig om hulp riepen".

Enkele personen ontsnapten door uit de cabine te springen, doch de anderen verbranden toen de gasolinetanks ontploften (Buenos Aires, (AP) 21.7).

LAKE SUCCESS.

In Lak Success hield de delegaat van Cuba het voorstel aan om Hongarije toe te laten tot de Verenigde Landen. De afgevaardigde zeide: „Spanje hebben wij reeds de toegang geweigerd tot de Verenigde Landen en Hongarije moet op dezelfde manier behandeld worden als zijnde een niet democratisch land. Vóór stemden België, Canada, Frankrijk Tsjechoslowakije, Indië Noorwegen, Rusland, Engeland, Wit Rusland en Nederland, terwijl Venezuela, Peru, Chili, Amerika, China, Turkije en de Libanon zich van stemmen onthielden (Lake Success, (AP) 21.7).

Nieuws uit Indië

Republikeinse bronnen hopen dat Indië maatregelen zou nemen tegen Holland ingeval er een oorlog zou uitbreken, voordat de zaak voor de veiligheidsraad wordt gebracht.

De Nederlandse regering verklaarde alternatieve regelingen getroffen te hebben met de K.L.M. om eventueel op vliegvelden buiten Indië te landen op de route Amsterdam — Batavia.

Verwacht wordt dat de republikeinse weerstand in het begin sterk zal zijn, doch dat de republikeinen zich later zullen terugtrekken in de Rimboe, alwaar een guerrilla-oorlog kan worden voortgezet.

De republikeinse ministers Gani en Tamzil zijn gearresteerd maar werden later onder militaire bewaking naar huis gebracht.

Andere republikeinen, waaronder burgemeester Soewirjo, zijn in het ministerie van buitenlandse zaken onder bewaking gesteld.

De Katholieke Volkspartij gaf een manifest uit waarin een beroep gedaan wordt op alle Nederlanders om de regering te steunen bij het inzetten van een militair apparaat in Indonesië teneinde de Nederlandse taak te volbrengen, nl. het waarborgen van de vrijheid en gelijkheid.

Het Britse ministerie van buitenlandse zaken verklaarde dat de Britse regering nog steeds bereid is beide partijen van dienst te zijn. De Britse regering heeft voortdurend overleg gepleegd met de regering van de Verenigde Staten.

In een Nederlandse memorandum, die overhandigd werd aan de Ambassadeur der Verenigde Staten en de Britse Charge d'Affairs te 's-Gravenhage, wordt de republiek beschuldigd van politieke uitbreiding ten koste van andere archipelstaten. Volgens het memorandum bewees het gedwongen aftreden van Sjahrir dat er geen voldoende verantwoordelijk autoriteit aanwezig is met wien de Nederlandse regering met vertrouwen zou kunnen onderhandelen.

Nadat de republiek herhaaldelijk de vriendelijke adviezen van de regeringen van Groot Britannië en de Verenigde Staten genegeerd heeft, moest de Nederlandse regering met tegenzin gedwongen overgaan tot beperkte politie-acties.

Het memorandum voegt eraan toe, dat er talrijke Indonesiërs zijn die niet eens zijn met de republikeinse politiek, doch die zich niet kunnen laten horen onder het huidige regime. Het memorandum besloot met de verklaring dat de Nederlandse regering bereid blijft om eventueel tot een overeenstemming met de republiek te komen, want de regering neemt aan dat de republiek gesteund wordt door een meerderheid van de Indonesische bevolking.

In het beursoverzicht wordt melding gemaakt, dat de verwikkelingen in Indonesië enkele verkopen van Indische fondsen veroorzaakten.

Sutan Sjahrir bericht men uit Singapore zal een bezoek gaan brengen aan Amerika, hij zal ook naar Indië en Australië gaan. Hij heeft een speciale opdracht van Soekarno.

Het bulletin van de republikeinse troepenmacht zegt, dat Banjoewangi vanuit zee werd aangevallen en drie minuten beschoten werd. Het vuur werd beantwoord. Vliegtuigen wierpen pamfletten uit.

Bij Pasir Putuh werd een oorlogschip waargenomen. Er werd opgeschoten en men nam verwoestingen waar. De vijand kwam aan land met drie kleine schepen. Er werd een trein aangevallen. Vier vijandelijke bommenwerpers vlogen over Nandoengan. Er heeft nog steeds beschietingen plaats in West Java. Poerwokerto werd gisteren twintig minuten gebombardeerd, het telefoonkantoor werd beschadigd alsmede het station, het aantal slachtoffers van deze raid is niet bekend.

Het A.P.-agentschap haalt nog uit het memorandum van de Nederlandse regering aan, dat Nederland verklaart niet het geduld verloren te hebben, noch ook geen geduld meer zou hebben, doch de doorslaande reden om tot activiteit over te gaan was, dat het dudelijk rekken van de Indonesiërs de economische situatie steeds doet verergeren, zonder dat er verwacht kan worden dat er politiek gesproken nu een verbetering in zal treden. De Nederlandse regering acht zich niet overtuigd van de integriteit van de republiek, de regering is bereid met de republiek te onderhandelen, maar dan moet het een republiek zijn waar het volk achter staat en een republiek die werkelijk een weergave is van de verschillende bevolkingsgroepen van Java, waarin de gewone man recht kan wedervaren, dan pas kan men de vruchten plukken van de overeenkomst van Linggadjati. Het memorandum spreekt van de voorstellen die niet door de republiek werden aangenomen.

VAN 10 TOT 20 JULI.

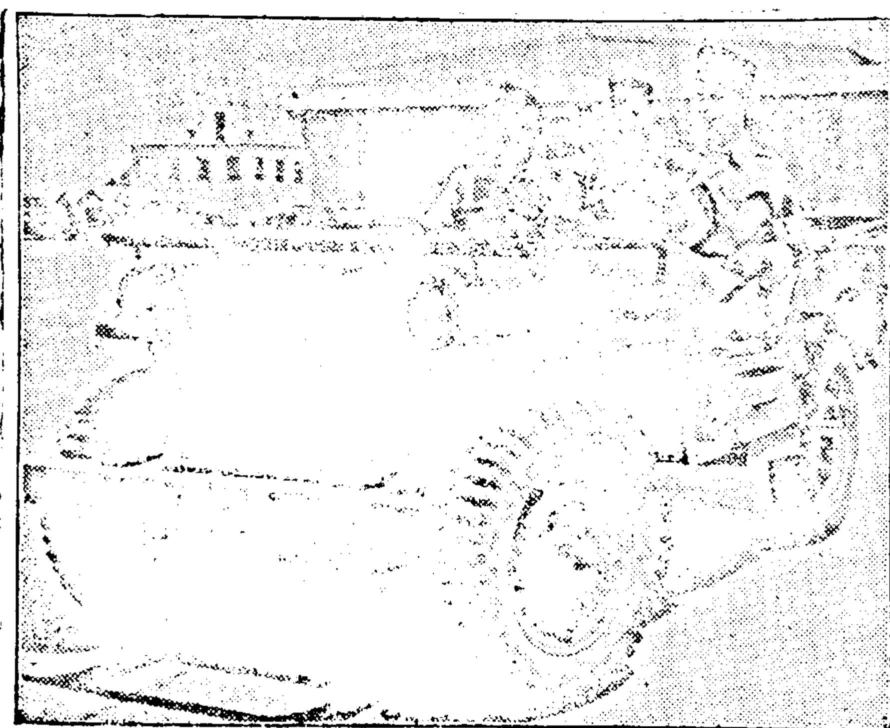
Toen tien dagen geleden de Minister-President in de kamer opstond om een regeringsverklaring af te leggen was het stil doodstil in de tweede kamer. Naast hem zat de Minister van Overzeese Gebiedsdelen die ernstig voor zich uitkeek.

De Minister sprak voor een zeldzaam volle kamer, de tribunes waren afgeladen, buiten dwz. de het publiek om nog een plaatsje te krijgen. Beel sprak met een duidelijke stem en met lichte nadruk. De Pers was driemaal zo sterk opgekomen als gewoonlijk. Buiten regende het doch het Binnenhof was vol van politieke bedrijvigheid. Er was nog hoop, het klonk misschien niet erg hoopvol meer de Minister van Overzeese Gebiedsdelen steunde op de tafel. De voorzitter verbrak het geroezemoes door onmiddellijk na de verklaring voor te stellen het debat tot morgen uit te stellen.

Over geweldige zaken beslist men niet ineens. De volgende dag was het debat er, en eigenlijk wie of er ook sprak, er was geen tegenstand, er was alleen maar intens verlangen dat het beter zou gaan. „De grote trieste werkelijkheid is dat de republiek probeert onder de overeenkomst van Linggadjati uit te komen" verklaarde Prof. Romme de voorzitter van de katholieke fractie. In zijn antwoord op het debat verklaarde de Minister:

„De regering zal alleen als uiterste middel tot politieel ingrijpen door de troepen overgaan, zo beperkt mogelijk, doch zonder meer risico dan redelijk is. „Oorlog" in de gebruikelijke zin wordt niet gevoerd en ook technisch vermeden; want doel kan nooit zijn de vernietiging der republiek, doch het opheffen van een onhoudbare toestand. Daarom moeten eerst alle andere middelen zijn uitgeput".

Dat was gisteren het geval!

SOLDATEN VOOR INDIË IN TRAINING.

CURAÇAO

PERSBERICHT.

Curaçao, 21 Juli 1947.

Gisterenochtend 8.30 uur werd in de kerk van Groot Kwartier een Mis en Te Deum gelezen ter gelegenheid van de 137e verjaring van de onafhankelijkheid van Columbia. Zijne Excellentie den Gouverneur was bij deze dienst vertegenwoordigd door den Heer F. J. J. Corver, Gouvernements-Secretaris en de Kapitein Adjudant E. van de Laarschot.

Bij de kranslegging op het Bolivarplein om 10.25 uur, in het Wilhelmina-park om 11 uur en op het Brionplein om 11.30 uur was Zijne Excellentie respectievelijk vertegenwoordigd door de Heren Dr. J. de J. Arends, Overste van Straelen en M. C. Cadieres.

Bij de officiële receptie in het Kamp Suffisant om 12.20 uur was Zijne Excellentie vertegenwoordigd door den Heer J. van Boven.

CONCERT RENESSE.

Een groot succes.

Het kunstminnend publiek van Curaçao was naar Roxy gekomen gisteravond, om te genieten van het piano recital van Georg van Renesse. Toen het recital aanving was de zaal geheel bezet, en het publiek luisterde met stille aandacht naar het prachtige spel.

Het programma was geheel klassiek gehouden. Het recital opende met de sonate in C grote terts van W. A. Mozart gevolgd door de sonate van Schubert. Voor de pauze gaf de pianist nog een stuk van J. Brahms in vier delen. Na de pauze was het Chopin om te eindigen met Cesar Franck. We komen nog nader op dit recital terug, dankbaar voor het gebodene ging het publiek uiterst voldaan huiswaarts.

SCHEEPSBERICHTEN.

21 Juli 1947.

Stafford naar Cristobal; Svolder van Cristobal; Cottica naar Paramaribo; Pygmalion van Carupano; Hera naar La Guayra; Brest naar Rotterdam; Courseulles naar Cristobal.

PASSAGIERSLIJST MS. „HELENA".

Hr. W. H. Goebertus; Mevr. G. Goebertus—Bajarano; Hr. P. H. J. Breusers; Hr. W. Ruys; Frater W. Jansen; Hr. J. C. van Barneveld; Hr. J. A. Nagel; Hr. J. C. Vermaat; Hr. G. Kooy; Hr. C. W. van den Berg; Hr. J. W. H. Donkersloot; Hr. E. M. Knaapen.

DR. GOMEZ.

Een Aneta telegram van 21 Juli meldt dat Dr. Da Costa Gomez bij zijn vertrek naar Nederland verklaard heeft, dat zijn bezoek een voortzetting zal zijn van zijn streven om Nederland en Curaçao dichter bij elkaar te brengen.

Hij zal met minister Jonkman spreken over de wensen omtrent de wijziging van de Curaçaose staatsregeling en hij zal aan minister Jonkman en de vertegenwoordigers van de politieke partijen de individuele opinies weergeven van de verschillende leden van de Staten (Aneta, 21.7).

ingezonden

buiten verantwoordelijkheid der Redactie

AAN DR. MAAL.

Naar aanleiding van hetgeen statenlid Maal in de Statenvergadering van 17 Juli ten beste gaf gaarne volgende 2 vragen:

1e. Betekent immuniteit van een Statenlid dat hij in het openbaar een Gouv. ambtenaar ongestraft mag beledigen zonder zich eerst te hebben vergewist of de beledigende aantijgingen enige grond van waarheid bevatten?

2e. Is het overeenkomstig de medische waardigheid een medemedicus van iets te betichten en zijn naam door het slijk te sleuren zonder zich eerst terdege van de feiten op de hoogte te hebben gesteld o.a. de betrokken medicus zelf te hebben gehoord?

Verder verklaart ondergetekende nooit meer dan *f* 25.— voor een kuur van 4 Penicilline-injecties (afbetaalbaar in termijnen) te hebben gevraagd van een postituée.

Ondergetekende na onderzoek van ondergetekende na onderzoek van de feiten een openbare rehabilitatie wil hij zich niet gedwongen voelen Statenlid Maal op oeroude Macambawijze te bestraffen, zoals dat in zulke sporadische gevallen nodig schijnt te zijn.

Met de meeste Hoogachting.

Gouv. arts.

26 JULI.

De „St. Thomaskring" schrijft: 26 Juli, een datum van grote betekenis voor Curaçao nadert, immers gedenken wij op genoemde datum de ontdekking van ons dierbaar eiland door Alonso de Ojeda in het jaar 1499.

Het is voor deze datum en genoemd feit, dat wij thans Uw aandacht vragen teneinde 26 Juli niet onopgemerkt te doen voorbij gaan.

Het vorig jaar werd door de St. Thomaskring het initiatief genomen om de datum van de ontdekking van Curaçao meer bekendheid te geven en zodoende te geraken tot een spontane viering door alle lagen der bevolking alsmede handel en industrie, in de hoop dat het Gouvernement deze dag t.z.t. als een voor Curaçao nationale feestdag zou willen erkennen.

Wij mogen ons gelukkig prijzen als landskinderen de vooruitgang en ontwikkeling van Curaçao mede te maken dank zij een vreedzaam en vooruitstrevend Bestuur onder Nederlandse vlag, di zulke garantie biedt dat concerns van internationale betekenis zich alhier hebben kunnen vestigen en aldus de economische vooruitgang en bloei van Curaçao bespoedigd werden.

Vervuld van dankbaarheid voor het vele goede dat tot stand kwam, is uitgezien naar een bijzondere datum waarop speciale aandacht geschonken kan worden aan de ontdekking, groei en ontwikkeling van dit eiland, een datum welke door de ingezetenen gevierd kan worden, zoals de volkeren van andere landen bepaalde data celebreren, hetzij van hun ontdekking, hetzij van hun vrijheidshelden of anderszins. Het heeft de initiatiefnemers als meest geschikt geleken de dag te kiezen waarop dit eiland werd ontdekt, en er een nieuw tijdperk aanbrak, een datum waarop men zou kunnen zeggen dat Curaçao geboren werd.

Het is op deze geboortedag dat wij niet alleen will ennagaan hetgeen Curaçao was en thans is, doch ook willen stilstaan om tot overwegingte geraken tot een consolidatie van hetgeen bereikt is, en plannen te vormen voor de verdere ontwikkeling, daarbij tevens uiting te geven van de gevoelens van een eenheid in Rijksverband, welke heeft geleid tot de bereikte resultaten.

Mt genoegen kan dezerzijds worden geconstateerd, dat het initiatief met sympathie werd begroet door onzen Landvoogd, waarbij de verwachting werd uitgesproken dat de idee van 26 Juli-viering zich zou verspreiden en ontwikkelen in alle lagen van de bevolking om te geraken tot een spontane viering waarin er geen bezwaar zou blijken eventueel deze datum officieel te erkennen

SOCIEDAD BOLIVARIANA VAN CURAÇAO.

Programma ten gelegenheid van het bezoek aan Curaçao van hoge autoriteiten van het Gouvernement van Venezuela en van Harer Majesteits Gezant der Nederlanden te Caracas, voor de onthulling van het Standbeeld van den bevrijder Simon Bolivar op het Bolivarplein op 24e Juli 1947.

23 Juli.

n.m.: Ontvangst op het Vliegveld Hato.

Aankomst vliegtuig met Hunne Excellenties Dr. Carlos Morales, Minister van Buitenlandse Zaken; Dr. Eduardo Mendoza Goiticoa, Minister van Landbouw en Veeteelt; Dr. Antonio Martin Araujo, Minister van Verkeer; Dr. Andres Eloy Blanco, Voorzitter van het Venezolaans Congres; en F. W. Graandijk, Harer Majesteits Gezant te Craças, en hunne respectieve echtgenoten.

Venezolaans Volkslied.

Nederlands Volkslied.

Zijne Excellentie Dr. P. A. Kasteel, Gouverneur van Curaçao, begroet de Hoge gasten en heet hun welkom op Curaçaos gebied.

Inspectie erewacht van de Koninklijke Landmacht.

Voorstelling van de Commissie van Ontvangst, bestaande uit de Weledele Heren Consul Generaal en Vice Consul van Venezuela, de Consulaire Vertegenwoordigers van de Bolivariaanse Republieken, het Bestuur en drie Venezolaanse ledenoprichters van de Sociedad Bolivariana van Curaçao, met dames.

Vertrek naar Piscaderabaai Club.

18 — 19.30 uur: Ontvangst van Hunne Excellenties Dr. Carlos Morales, Dr. Eduardo Mendoza Goiticoa, Dr. Antonio Martin Araujo, Dr. Andres Eloy Blanco en F. W. Graandijk met hunne dames ten huize van Zijne Excellentie den Gouverneur.

24 Juli.

Ochtend: Vrij.

15.30 uur: Onthulling van het Standbeeld van den Bevrijder Simon Bolivar op het Bolivarplein, volgens nevensgaande programma.

Eerste steenlegging van het nieuwe gebouw van le Sociedad Bolivaria van Curaçao aan het Bolivarplein door den Heer H. G. Muskus, Voorzitter van de Vereniging.

Heildronk in de Curaçaose Sport Club tot 19.30 uur.

22 uur: Bal Club Curaçao.

25 Juli.

Ochtend: Afscheid op het vliegveld Hato.

Aankomst op het vliegveld van de vertrekkende gasten.

Aankomst op het vliegveld van Z.E. den Gouverneur.

Venezolaans Volkslied.

Nederlands Volkslied.

Inspectie erewacht van de Koninklijke Landmacht.

Afscheid van de hoge gasten.

SOCIEDAD BOLIVARIANA VAN CURAÇAO.

Programma van de onthulling van het Standbeeld van den Bevrijder Simon Bolivar, geschonken door de Junta Revolucionaria de Gobierno van Venezuela, op de 24e Juli 1947, des namiddags om 15.30 uur.

Aankomst van de gasten op het Bolivarplein.

Aankomst van Zijne Excellentie Dr. P. A. Kasteel, Gouverneur van Curaçao.

Nederlands volkslied.

Venezolaans volkslied.

Inspectie erewacht van de Koninklijke Nederlandse Marine.

Opening door den Heer H. G. Muskus, Voorzitter van de Sociedad Bolivariana van Curaçao.

Toespraak van Zijne Excellentie Dr. Carlos Morales, Minister van Buitenlandse Zaken van Venezuela.

Onthulling van het Standbeeld door Mevrouw Kasteel en ontplooiing van de vlaggen van de Bolivariaanse Republieken onder de tonen van de respectieve volksliederen.

Feestrede door Zijne Excellentie Dr. Andres Eloy Blanco, Voorzitter van het Venezolaans Congres.

Toespraak van de Vertegenwoordiger van de Sociedad Bolivariana van Venezuela.

Toespraak van den Weled. Heer Dr. Carlos Posada Gavíria, Consul Generaal van Colombia, namens de Bolivariaanse Republieken.

Bloemenhulde.

Overdracht van het Standbeeld aan het Gouvernement en volk van Curaçao in den persoon van Zijne Excellentie Dr. P. A. Kasteel, Gouverneur van Curaçao.

Rede van Zijne Excellentie Dr. P. A. Kasteel, Gouverneur van Curaçao.

Sluiting door den Voorzitter van de Sociedad Bolivariana van Curaçao.

Venezolaans volkslied.

Nederlands volkslied.

POLITIEBERICHTEN ARUBA.

Werd assistentie gevraagd voor het hotel Hija del Dia aangezien er enige zeelui waren die aldaar de orde verstoorden. Bij aankomst van de patrouille was alles weer rustig.

—:—

Werd telefonisch gemeld dat er een man was neergeslagen bij het café van B. Toen de Politie ter plaatse kwam, bleek dat dezen man in kenlijke staat van dronkenschap verkeerde. Hij is ter ontnuchtering ingesloten.

—:—

Werd assistentie verleend aan de Vreemdelingen dienst bij het van boord halen van de 1e machinist van het S.S. Brookfield waarvan de bemanning voor het grootste deel dronken was en de kapitein reeds had bedreigd. Alles verliep daarna rustig.

ORATE FRATRES.

BOUDEWIJN

Zal hij koning worden van België dat vandaag zijn onafhankelijkheidsdag viert?

OVER HET COMMUNISME IN AMERIKA.

Een zekere Steele bracht een verslag uit over de on-Amerikaanse activiteit en vertelde daarbij, dat er momenteel een 5 millioen mensen zijn in Amerika, die communisten genoemd moeten worden, of die met het communisme sympathiseeren.

LAKE SUCCESS.

De veiligheidsraad komt nu in de eindphase van de behandeling van het probleem de Balkan. Een half jaar is men reeds met deze zaak bezig.

De voornaamste kwestie is nu wel of Rusland met een veto zal komen tegen het voorstel om een semipermanente wacht te plaatsen aan de Noordkust van Griekenland. Om half tien begint de vergadering. (Lake Success, AP)

Retraite

We hebben gehoord, dat de Katholieke onderwijzeressen in de maand Augustus een retraite zullen houden in het St. Martinusgesticht.

Het zou een verheugend feit zijn, dat niet alleen de onderwijzeressen maar ook de Katholieke moeders, verloofden, kantoormeisjes, verpleegsters, e.a. in de gelegenheid waren om een retraite te houden.

Immers niet alleen de onderwijzeressen, maar ook al die bovengenoemde Katholieke vrouwen willen gaarne een paar dagen doorbrengen in een rustige omgeving waar zij kunnen bidden, waar zij kunnen nadenken over „het enig noodzakelijke" in het leven!

Wat is een retraite?

We laten het woord aan Mgr. du Bois: „Een retraite? Dat is Bethanië, waar Magdalena zich neerzet aan de Voeten van den Meester; dat is de put van Jacob, waar Jezus de Samaritaanse wacht om haar het geschenk Gods te openbaren. Dat is de oase in de woestijn met haar waterbronnen en palmen, schaduw, waar de vermoeide karavaan stil houdt, zich neervleit en rust. Dat is de plaats waar de profeet Elias op weg naar de berg Horeb uit de hemel het wondere brood en de drank ontving, die hem de kracht verleenden om zijn lange weg te vervolgen. Dat is het Genakel, waar de Leerlingen van Jezus Christus in gebed volhardden tezamen met Maria, de Moeder van Jezus, in afwachting van de nederdaling van den Heiligen Geest".

Klagen we niet steen en been over het gezinsleven? Horen we niet dag in, dag uit dat ook de vrouwen materialistisch worden, dat zij aan niets anders denken dan aan stoffelijke voorspoed, en dat zij daardoor moedwillig doven de roep naar Hoger Geluk? Met negatief knutselwerk en geklaag komen we geen stuk verder. Wanneer slaan wij de hand aan de ploeg? Wanneer krijgen wij ook hier op Curaçao een retraitehuis... of is dat overdreven?

Wat men niet kent, waardeert men niet. Laten we beginnen met er over te lezen, laten we eens kijken hoe het in Nederland gaat. Er zijn daar vele en grote retraitehuizen, zowel voor mannen als voor vrouwen. Men moet zich bijtijds opgeven en laten inschrijven zó groot is de deelname.

Op dit gebied zijn we nog een heel stuk achter. En waarom?

Och, wij menen het wel goed., maar we missen de energie om dátgene te bereiken, wat wij willen bereiken.

Katholieke vrouwen, wanneer zullen wij ons Geloof niet langer beschouwen als een luxe-artikel, maar als dagelijks brood, waar wij niet buiten kunnen?

Ons eilandje kent op het ogenblik grote bloei en welvaart. Hoe gemakkelijk kunnen we nu een mooi retraite-huis bouwen. Natuurlijk, de pessimisten staan klaar met hun: „Het zal toch niet veel geven, het zal op den duur in duigen vallen" enz. enz. Dat zijn nu eenmaal geestelijke doodgravers, die niets liever doen dan onze mooiste plannen, onze rijkste gedachten begraven. Maar wij keren hun de rug toe. Die argumenten zijn heus te oud en te versleten voor ónze moderne tijd.

De goede Zusters van Roozendaal kunnen ons wel vertellen hoe vele jaren er al gedurende de „grote vacantie", retraite gehouden wordt voor de onderwijzeressen, en hoe St. Martinusgesticht dan altijd stampvol is! En dan niet te vergeten, de jaarlijkse retraite voor onze grote meisjes die van school gaan! U kunt die meisjes vragen hoe zij over een retraite denken! Zij zullen het u vertellen, want zij hebben die geestelijke goudmijn ontdekt!

Hoe veel schoner en beter zal het dan zijn als we een retraitehuis konden hebben. Een groot, comfortabel, mooi huis, flink buiten de stad. Er zullen moeilijkheden zijn... om overwónnen te worden! Wanneer zullen wij de eerste steen leggen?

Retraite-gedachten van Kath. vrouwen.

1. „Nu, na mijn retraite, besef ik dat het huwelijk een groot sacrament is, geen formule, geen getekend contract, dat herroepen kan worden".

2. „Het moderne strandleven ergerde mij. Ze beschouwden mij als ouderwets, maar nu, na deze zalige retraite-dagen, begrijp ik beter dat een vrouw vele offers moet weten te brengen om haar kiesheid niet prijs te geven. Ik zal erg bewonderd worden als ik aan het strandleven deelneem, want mijn ganse figuur is foutloos. Dank zij mijn retraite heb ik de juiste weg leren vinden".

3. „Ik ben een lekenverpleegster, ik kan u de verzekering geven dat alleen de jaarlijkse retraite in staat is mij liefde en offerzin te geven. Door het jaar verslap je zo erg! Maar als een wondervolle bloem bewaar ik in de geheimen van mijn hart, de herinnering aan de retraite en de hoop op de retraite",

4. „Waarom heb ik vroeger de waarde van de H. Mis niet beter gekend? In deze retraite heb ik ingezien hoe leeg mijn leven geweest is. Maar het is nog niet te laat. Ik zal opnieuw beginnen!"

5. „Drie dagen retraite! Een zalige vacantie bij O. L. Heer! Mijn kinderen hebben zich thuis kranig gehouden en het ging best een paar dagen zonder moeder. Goddank, want het volgend jaar ga ik er weer naar toe".

6. „De retraite is van het jaar weer achter de rug... maar ik kijk nu met meer liefde naar de rosse wieg, waar ik over enige maanden mijn eerste kindje hoop te zien liggen! Mijn kind! O, wat besef ik nú goed, de grootheid van God om mij moeder te laten zijn!"

Naschrift: De vereniging „Thomaskring" heeft een commissie in het leven geroepen om de mogelijkheid van de oprichting van een retraitehuis op Curaçao onder ogen te zien.

CURAÇAO

UIT CURAÇAO.

Berichtgeving en Onderwijs.

De Curaçaose pers is zeer actief: alles wat over en van Curaçao uit in Nederland openlijk wordt gezegd of geschreven, wordt in de Curaçaose couranten op zijn minst gesignaleerd. Citaten uit de kranten van Zuid- en Noord-Nederland worden door de Curaçaose correspondenten in Holland spoedig hierheen gezonden en hier of daar van commentaar voorzien en door het royale formaat, waarin onze couranten verschijnen, kan het onderwerp Curaçao in Hollandse mond en pers een grote plaats innemen. Ook is de P.C.J. Omroep onlangs begonnen geregeld een ogenblik te wijden aan wat over hier en van hier uit wordt geschreven. Het is niet alleen omdat deze gemeenschap zo klein is — men noemt haar zo groot als die van Groningen — maar omdat zij zo vervuld is van liefde voor dit gebiedsdeel, dat zij bewoont, dat de belangstelling op dit punt zó uitermate levendig is, dat het de schijn kan hebben, alsof de Curaçaose berichtgeving in Curaçao intenser gelezen wordt dan in Nederland.

Vandaar ook dat het verslag van de Parlementaire Commissie uitvoerig is overgenomen. O.a. werd geciteerd wat over het onderwijs werd gezegd. Onderwijs is een zeer moeilijk probleem ook hier; om te beginnen al dadelijk in de lagere school waar in het eerste schooljaar een soort Berlitz-methode voor het Nederlands wordt toegepast. De mening echter dat het onderwijs in de eerste klassen in de eilandstaal, het Papiamento, zou moeten worden gegeven — hetgeen ook de Commissie suggereert — of wel dat het Spaans op de scholen als voertaal gebruikt zou moeten worden, is slechts door enkelen geopperd en zeer bestreden. Een tweede moeilijkheid is, de verspreid in de Koenoekoe (platteland) wonende kinderen te bereiken en te onderwijzen, een derde dat schoolboekjes en platen te zeer locaal Nederlands zijn. De lagere school wordt gevolgd door een 4-klassige Mulo-school, welke men moet hebben doorlopen om toegelaten te worden tot wat men in Holland zou noemen de 3e klasse H.B.S. en wel voornamelijk volgens de wens van het biezonder schoolonderwijs dat daardoor zijn leerlingen tot een hogere leeftijd kan behouden.

Deze 3e klasse H.B.S. vormt hier de 1e klasse van de A.M.S. (algemene middelbare school) welke opleidt voor de diploma's A en B. Het laatste is gelijkgesteld met het Nederlandse B-diploma.

Voor de gelijkstelling van het eerste wordt moeite gedaan. Op het programma staat ook onderwijs in het Spaans, dat voor kinderen die thuis steeds Papiamento spraken niet moeilijk is. Deze situatie maakt ook dat de gewoonte die vooral in de oorlogsjaren toenam om de kinderen naar Amerika te sturen voor Middelbaar en Hoger Onderwijs nog steeds voortduurt. Anderzijds wordt door een groot aantal in te stellen beurzen het onderwijs in Nederland voor meer leerlingen mogelijk gemaakt. Gymnasium of lyceum ontbreken nog. Eveneens ontbreekt het aanvullend staatsexamen voor oude talen, die momenteel hier op een Gouvernemtscursus en particulier worden gedoceerd. Het Staatsexamen B althans zou waarschijnlijk zonder veel moeite met een keine wijziging ingesteld kunnen worden met zovele rechters, advocaten, theologen hier aanwezig, als gecommitteerden. Nu moet dit in Holland worden afgelegd. Tijdens de oorlog werd het schriftelijk van Londen uit afgenomen, zodat het toen mogelijk is geweest hier toelatingsexamen af te leggen tot de studie in alle faculteiten.

Haagse Post.

26 Juli

De St. Thomaskring schrijft ons:

Aan de Redactie van

„Amigoe di Curaçao"

Alhier.

Mijne Heren:

Ongetwijfeld ligt de datum van 26 Juli 1946, alsmede het initiatief hetwelk door onze Vereniging genomen werd, teneinde te geraken tot een meer uitgebreide viering door de bevolking van deze datum, waarop Curaçao in het jaar 1499 ontdekt werd door Alonso de Ojeda, nog vers in het geheugen.

Het deed ons bijzonder genoegen het vorig jaar bemerkt te hebben dat ons initiatief door den Landvoogd met sympathie werd begroet, en waar wij thans opnieuw bedoelde datum naderen, menen wij goed te doen Uw welwillende aandacht daarop te vestigen.

Waar de Pers een machtig instrument is ter voorlichting van het Publiek en bij het propageren van de idee om te geraken tot een spontane viering van 26 Juli als Curaçao-dag een zeer bijzondere en invloedrijke rol kan spelen, zouden wij het ten zeerste op prijs stellen, indien U terzake Uw welwillende medewerking zoudt willen verlenen, door het wijden van een redactioneel artikel aan de betekenis van 26 Juli voor Curaçao, de ontdekking, groei en ontwikkeling van ons eiland onder het vreedzame Nederlandse Bewind, en door tevens daags tevoren een oproep te doen aan de ingezetenen teneinde op 26 Juli a.s. te vlaggen.

FAMILIE

A. J. v.d. Logt

P.P.C.

21 Juli 1947. a b. s.s. Cottica.